

Manifestare de prestigiu, „Cibinium” se armonizează an de an tot mai deplin cu oraşul care i-a dat numele şi seva, păstrând aceluşi propriu de calmă, lucidă şi senină spiritualitate sibiană.

An de an pregătirea festivalului pune noi probleme organizatorilor, unităţilor muzeale şi altor instituţii de cultură, în special în ceea ce priveşte varietatea şi originalitatea programului, reuşita strădanilor remarcându-se prin caracterul aparte al fiecăreia din cele şase ediţii consecutive.

De fapt, manifestările culturale-artistice au cuprins aproape tot anul în curs (I. III—31.XII 1973), culminând cu săptămâna festivalului, de data aceasta mai bine programată, în luna august, deci în plin sezon estival. Şi „aria geografică” s-a extins, fiind incluse în program numeroase localităţi — nu numai urbane — din judeţ.

În acest fel, programul nu a suferit de o încărcare excesivă, iar participanţii s-au putut orienta tematic, după afinităţi.

Neamintind nici de data aceasta manifestările artistice de mare succes din anii precedenţi (spectacole de teatru în aer liber, în frumoasele parcuri ale oraşului, concerte de înaltă înută), „Cibinium '73” a iniţiat curajos un larg program de expoziţii şi dezbateri pe tema atât de actuală şi controversată: „arta contemporană”, cultă sau populară. Nu ne propunem să ne ocupăm aici decât de aspectele muzicistice ale acestei săptămâni atât de pline, de aceea vom releva ca un fapt deosebit de important colaborarea inteligentă şi rodnică între Uniunea artiştilor plastici din Bucureşti şi filiala sa din Sibiu şi Galeria de pictură a Muzeului Brukenthal.

În curtea interioară a acestui muzeu, unul din cele mai vechi din ţară, s-a deschis o expoziţie de sculptură contemporană în lemn — poate faptul că a fost prima de acest gen aici scuzând o anumită sărăcie ca tematică şi mod de expunere.

Un eveniment deosebit în viaţa artistică l-a constituit deschiderea expoziţiei permanente „Arta contemporană transilvănească” la Medias, în încăperile recent restaurate ale vechii mănăstiri dominicană, astăzi muzeu.

Operele — pictură, sculptură, grafică — aparţin Muzeului Brukenthal, unele fiind donate recent de către artiştii expozanţi, şi constituie o adevărată galerie reprezentativă a mişcării artistice de peste munte.

Nici de data aceasta n-au lipsit preocupările etnografice, foarte vii în acest judeţ atât de bogat încă sub acest aspect, cu ele începând şi sfârşindu-se festivalul.

Tirgul olarilor, organizat cu sprijinul Muzeului Brukenthal, manifestare tradiţională cu un mare succes de public, a prezentat anul acesta — pe lângă produsele unor meşteri populari cunoscuţi ca: Gr. Clungulescu-Oboga, Ctin Colibaba-Rădăuţi, A. Ogrzeanu şi V. Vişoresanu-Horezu, Dtru Şchiopu-Viadeşti, Borza Vălean-Obrişu, Simo Ignatiu-Corund — şi pe cele ale citorva cooperative meşteşugăreşti din Rm. Vlcea, Bucureşti, Curtea

de Argeş, precum şi un tirg-concurs al pionierilor sibieni. Şi de data aceasta publicul vizitator şi cumpărător a acordat expozanţilor o călduroasă apreciere, concretizată şi prin premiile oferite de C. J. C. E. S. şi ziarul „Tribuna”.

Pentru anii viitori, am sugera invitarea şi a altor centre de olari din diferite colţuri ale ţării, ca Tansa — Jud. Iaşi, Lehecan — Bihor, Săcel — Maramureş, Biniş — Banat etc., acest lucru constituind un îndemn deosebit pentru continuarea meşteşugurilor şi realizarea de produse frumoase de bună calitate; ar putea fi prezent şi un olar lucrind la roată etc. S-ar putea lărgi şi gama meşteşugurilor expuse: ţesături — un război vertical pentru părul de capră, obiecte de lemn — strung pentru linguri, fuse, de asemeni în funcţiune, realizându-se chiar un tirg al meşteşugurilor.

Colocviul „Tradiţiile româneşti ale sculpturii în lemn” a reunit etnografi, muzeografi, critici de artă, oameni de cultură în sala Astei — monument cu profunde rezonanţe evocatoare.

Amintind vechimea lemnului ca material de construcţie, folosinţă curentă etc., Cornel Irimie, directorul Muzeului Brukenthal, a subliniat perenitatea sa ca element component al civilizaţiei populare româneşti; recunoaşterea acestui fapt a şi determinat deschiderea de către Muzeul Brukenthal a unei expoziţii de mare succes în R. F. G., „Arta lemnului la români”.

Ion Sălişteanu, vicepreşedinte al U. A. P. consideră de altfel lemnul ca un „element naţional”, între om şi plantă aparţinând o colaborare, un respect pentru fibra lemnului — sentiment întâlnit şi la sculptorii moderni. Lui Paul Petrescu, şef de secţie la Institutul de istoria artei, gospodăria ţărănească cu dependenţele sale îi apare ca o imensă sculptură ambientală.

Urmărind direcţiile de dezvoltare ale artei populare contemporane sibiene, la Sălişte a avut loc o expoziţie a creatorilor populari din judeţ, ca şi o dezbateri pe tema de mai sus.

Ţesături ale cunoscutelor Maria Spiridon (Avrig), Silvia Cînduleţ (Cîrţişoara), Maria Hanzu (Gura Rîului), Maria Hinza (Tilişca), Ecaterina Teutsch (Hoghilaj), pictură pe lemn de Vasile Frunzele (Răşinari), obiecte de lemn realizate de Filip Bogdan (Sibiu), de metal executate de G. Moldovan (Sibiu), toate aceste piese expuse au ilustrat convingător talentul şi hărnicia creatorilor noştri populari, ca şi respectul faţă de tradiţia naţională: majoritatea lor învaţă astăzi pe copiii tainele meşteşugului lor.

Discuţiile purtate au reliefat interesul constant pentru originalitatea caracterelor tradiţionale şi transmiterea lor nealterată (Maria Spiridon, C. Bucur, I. Sălişteanu), ca şi preocupările forurilor în drept pentru sprijinirea dezvoltării acestei creaţii de o rară frumuseţe (I. Dumbrăveanu, directorul Centrului de îndrumare a creaţiei artistice Sibiu). Se preconizează ca în anul viitor să se

tipărească un volum cu cele mai reprezentative creații de artă populară din județ.

Ca un remarcabil succes al muzeografiei sibiene au fost socotite noile muzee sătești deschise la Avrig și Cîrțișoara.

Amindouă aceste obiective merită, prin frumusețea și bogăția colecțiilor (exceptionale, icoanele pe sticlă de la Cîrțișoara ale zugravilor Matei Timforea și fiul său Ioan), îmbinarea caracterului etnografic (pavilionar și în aer liber — la Cîrțișoara fiind amenajată muzeistic și o casă țărănească din zonă) cu cel memorialistic (la Avrig comemorându-se personalitatea lui G. H. Lazăr, iar la Cîrțișoara aceea a legendarului său fiu, Badea Cîrțan), o prezentare detaliată aparte.

Ultima zi a festivalului s-a încheiat cu o excursie la Muzeul din Galeș-Săliște, deschis tot în cadrul

„Cibinium-ului” în alt an, și cu o serbare folclorică la Tilișca. Aici se poate vorbi de o adevărată manifestare populară, cu o participare a întregii colectivități rurale și o integrare a oaspeților în cadrul natural și social. Ulițele satului au devenit pentru câteva ore săli de expoziție, fiecare casă etalindu-și la ferestre și pe garduri țesăturile specifice, iar oamenii umbland îmbrăcați în costumele devenite „de altădată”.

Încheiem această sumară prezentare, subliniind și noi reușita remarcabilă a acestei suite complexe de manifestări, la care muzeele sibiene își dau din plin aportul: 42 de acțiuni pe tot parcursul „Cibinium 73”.

V. BUȘILĂ

EXPOZIȚIA DE ARTĂ POPULARĂ DE LA CĂLIMĂNEȘTI

Muzeul de artă populară al R. S. România a deschis în luna august a. e. la Călimănești, în cadrul celui de-a IV-lea festival folcloric „Cîntecele Oltului”, expoziția „Textile de port și interior de pe valea Oltului”¹, organizată din inițiativa Centrului județean de Îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de masă — Vilcea, cu sprijinul Comitetului de cultură și educație socialistă al județului Vilcea.

Expoziția a urmărit să prezinte, din fiecare județ sau zonă etnografică riverană cu Oltul, acele materiale ce pot fundamenta elementele de unitate și de tradiție, similitudini cromatice, valori artistice ce fac parte din patrimoniul artistic al poporului nostru.

Piese de costum femeiesc și hărăbătesc expuse în variantele zonale cele mai importante, costumul

cu șoarțe sau cu vîlnic, costumul cu zăvelci, costumele de vară și de iarnă sînt piese ale costumului tradițional de sărbătoare, iar țesăturile sînt din categoria pieselor decorative ce împodobesc interiorul locuinței în zile de sărbătoare².

Pentru a sublinia în mod pregnant caracterul festiv al acestei manifestări culturale s-a optat pentru selecționarea obiectelor realizate în nuanțe de roșu, elemente caracteristice pentru numeroase zone etnografice ale țării noastre.

Expusă pe unități județene, expoziția, mai ales exponatele de costum popular, poate fi considerată o completare muzeografică a paradelor portului popular susținută de ansambluri artistice din județele: Brașov, Covasna, Harghita, Olt, Sibiu și Vilcea.

Expunerea de valori artistice muzeale reprezentantă, concomitent cu manifestările folclorice tradiționale a început de colaborare, a cărui eficiență poate fi un îndemn pentru viitor.

Silvia ZDERCIUC

SE PROFILEAZĂ MUZEUL ÎN AER LIBER DE SCUPLTURĂ MĂGURA-BUZĂU

Duminică, 9 septembrie 1973, s-a încheiat la Măgura ce-a de-a doua tabără de sculptură. 16 tineri din întreaga țară, provenind de la școli și avînd profesori de sculptură renumiți, au continuat în acest an opera începută de colegii lor de breaslă în anii trecuți. Pornind de la un experiment generos, an de an poiana de la Măgura devine muzeul de sculptură în aer liber menit și gîndit să ogîndească potențele generațiilor de tineri abia ieșiți de pe băncile facultății sau care vor profesia în viitor sculptura.

„Recolta” Măgurei din acest an a fost sărbătorită într-un cadru devenit tradițional de reprezentanți ai organelor de partid și de stat, de specialiști

și un public numeros. La festivitate au luat cuvîntul I. Sirbu, prim secretar al Comitetului județean Buzău al P. C. R.; Brăduț Covaliu, membru al C. C. al P. C. R., președintele Uniunii artiștilor plastici din R. S. R.; M. Popescu, director adjunct în C. C. E. S. și Gh. Coman—delegat din partea participanților la tabăra de la Măgura. Cu acest prilej s-au înminat diplome participanților. Un stimulent deosebit pentru ei l-a constituit însă atenția cu care cei prezenți la vernisaj s-au oprit în fața lucrărilor lor, manifestînd aprobare față de o muncă plină de dăruire, prestată timp de o lună de zile în mijlocul naturii și oamenilor acestor locuri, străvechi cioplitori în piatră.